

GEWONE ZITTING 2019-2020

19 MEI 2020

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

ertoe strekkende het verlof bij een overlijden te verlengen voor de ambtenaren van de gewestelijke overheidsdiensten van Brussel die rouwen om het verlies van een kind

(ingediend door mevrouw Céline FREMAULT (F) en mevrouw Bianca DEBAETS (N))

Toelichting

Dit voorstel van resolutie verzoekt de regering het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende het administratief statuut en de bezoldigingsregeling van de ambtenaren van de gewestelijke overheidsdiensten van Brussel te wijzigen en de ambtenaren van de gewestelijke overheidsdiensten van Brussel die rouwen om het verlies van een kind een langer verlof toe te kennen.

Volgens het geldende stelsel hebben statutaire en contractuele personeelsleden van de gewestelijke overheidsdiensten van Brussel recht op vier werkdagen verlof in geval van overlijden van een familielid in de eerste graad van het personeelslid of van de echtgenoot of de persoon met wie het personeelslid samenwoont. De definitie van deze eerste cirkel, die aanleiding geeft tot de maximale verlofperiode bij overlijden, omvat het verlies van een kind.

Deze aangelegenheid wordt geregeld door artikel 194 van onderafdeling I « Het omstandigheidsverlof » van afdeling III « Het verlof om familiale redenen » van hoofdstuk V « De verloven van korte duur » van titel VII « De administratieve standen, de afwezigheden en de verloven » van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende het administratief statuut en de bezoldigingsregeling van de ambtenaren van de gewestelijke overheidsdiensten van Brussel.

SESSION ORDINAIRE 2019-2020

19 MAI 2020

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

PROPOSITION DE RÉOLUTION

visant à allonger le congé pour décès accordé aux agents des services publics régionaux de Bruxelles endeuillés par la perte d'un enfant

(déposée par Mmes Céline FREMAULT (F) et Bianca DEBAETS (N))

Développements

La présente proposition de résolution invite le Gouvernement à modifier l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale portant le statut administratif et pécuniaire des agents des services publics régionaux de Bruxelles de manière à allonger le congé accordé aux agents du personnel des services publics régionaux de Bruxelles endeuillés par la perte d'un enfant.

Sous le régime en vigueur, les membres du personnel statutaires et contractuels des services publics régionaux de Bruxelles ont droit à un congé de quatre jours ouvrables en cas de décès d'un parent au premier degré soit de l'agent, soit du conjoint ou de la personne avec laquelle l'agent vit en couple. La définition de ce premier cercle, qui donne lieu à la période de congé maximale liée à un deuil, intègre la perte d'un enfant.

La matière est régie par l'article 194 de la sous-section I « Des congés de circonstance » de la section III « Du congé pour raisons familiales » du Chapitre V « Des congés de courte durée » du Titre VII « Des positions administratives, des absences et des congés » de l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale portant le statut administratif et pécuniaire des agents des services publics régionaux de Bruxelles.

De indieners van dit voorstel vinden het wenselijk dat dit verlof bij overlijden wordt verlengd in het bijzondere geval van het overlijden van een kind.

Rouw is altijd een vreselijke beproeving. Maar omdat het verlies van een kind tegen de zin van het leven ingaat, vraagt dit verdriet om speciale aandacht. Een meer humane regeling van het verlof bij overlijden is dan ook vanzelfsprekend voor de indieners van het voorstel.

Door het verlengen van het verlof bij overlijden erkent de maatschappij symbolisch de bijzonderheid van het overlijden van een kind en de onuitsprekelijke pijn van de ouders.

Deze nieuwe verlofdagen zullen de organisatie van de diensten niet onnodig verstoren. Enerzijds omdat we in de praktijk vaststellen dat werknemers in het geval van een eerste graad van overlijden vaak om ziekteverlof vragen om langer van het werk afwezig te kunnen zijn. En aan de andere kant, omdat het begrijpelijk is dat de rouwende werknemer zich niet kan concentreren op zijn werk en de diensten dus in ieder geval niet dezelfde efficiëntie kunnen verwachten van de ambtenaren.

Dit voorstel is dus geïnspireerd op de humanistische waarden die de indieners ervan bezielen en die, naar zij hopen, worden gedeeld door de andere democratische families die in het Brussels Parlement zijn vertegenwoordigd, maar het komt ook voort uit gezond verstand en een realistische kijk op de situatie van het personeel in geval van overlijden.

Bovendien maakt deze aanpak deel uit van een mentaliteits- en bewustzijnsverandering die ook in andere democratische gremia plaatsvindt.

Een hervormingsproject over hetzelfde onderwerp heeft inderdaad het politieke debat in Frankrijk aangewakkerd. Het uiteindelijk aangenomen voorstel is vijftien werkdagen.

In het federale parlement zijn door verschillende fracties verschillende voorstellen ingediend. Ze streven er allemaal naar om het verlof op te trekken tot 10 dagen voor alle werknemers. Deze initiatieven hebben betrekking op de federale wetgeving inzake de arbeidsovereenkomst :

- Wetsvoorstel tot verlenging van het rouwverlof tot tien dagen bij overlijden van een naast familielid, ingediend door mevrouw Catherine Fonck (CDH) (Stuk 55 0538/001) ;
- Wetsvoorstel tot wijziging van de regelgeving wat de verlenging van het rouwverlof betreft, ingediend door mevrouw Meryame Kitir c.s. (SPA) (Stuk 55 0086/001) ;

Pour les auteures de la présente proposition, il serait souhaitable d'allonger ce congé pour deuil dans le cas particulier de la perte d'un enfant.

Un deuil est bien entendu toujours une épreuve terrible. Néanmoins, parce que la perte d'un enfant va à l'encontre du sens même de la vie, ce deuil nécessite une prise en compte particulière. Dès lors, une réglementation plus humaine de ce congé pour décès s'impose comme une évidence dans l'esprit des auteures de la proposition.

En allongeant le congé pour deuil, la société reconnaît symboliquement la particularité du deuil d'un enfant et de la douleur indicible des parents.

Ces nouveaux jours de congé ne devraient pas perturber de manière excessive l'organisation des services. D'une part, parce que dans la pratique, on s'aperçoit qu'en cas de deuil au premier degré, les travailleurs demandent souvent des congés pour cause de maladie afin de pouvoir s'absenter plus longtemps du travail. Et d'autre part, parce qu'on peut comprendre que le travailleur confronté à un deuil ne soit pas en état de se concentrer sur son travail et, par conséquent, les services ne pourraient de toute façon pas exiger la même efficacité que d'habitude de la part des agents.

La présente proposition s'inspire donc des valeurs humanistes qui animent ses auteures et qui, espèrent-elles, sont partagées par les autres familles démocratiques représentées au Parlement bruxellois mais elle découle également du bon sens et d'une perception réaliste de la situation des agents en cas de deuil.

Par ailleurs, cette démarche s'inscrit dans une évolution des mentalités et une prise de conscience qui se manifestent dans d'autres enceintes démocratiques.

En effet, un projet de réforme sur le même sujet a alimenté le débat politique en France. La proposition finalement adoptée est de quinze jours ouvrés.

Dans le cadre de notre Parlement fédéral, différentes propositions ont été déposées par différents groupes politiques. Toutes visent à porter ce congé pour deuil à dix jours, pour l'ensemble de travailleurs. Ces initiatives concernent la législation fédérale sur le contrat de travail :

- Proposition de loi visant à porter à dix jours le congé en cas de décès d'un membre de la famille proche, déposée par Mme Catherine Fonck (CDH) (Doc 55 0538/001) ;
- Proposition de loi modifiant la réglementation en vue d'allonger le congé pour deuil, déposée par Mme Meryame Kitir et consorts (SPA) (Doc 55 0086/001) ;

- Wetsvoorstel tot uitbreiding van het rouwverlof bij het overlijden van een partner of een inwonend kind en het openstellen van rouwverlof bij het overlijden van een stiefbroer, -zus of -grootouder, ingediend door mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) (Stuk 55 0643/001) ;
- Wetsvoorstel tot wijziging van de regeling betreffende het rouwverlof, ingediend door mevrouw Marie-Colline Leroy, mevrouw Evita Willaert en de heer Georges Gilkinet (Groen-Ecolo) (Stuk 55 0990/001).

Deze initiatieven zijn gericht op de aanpassing van het arbeidsrecht binnen de federale bevoegdheden.

In het Waalse parlement is een voorstel van resolutie ingediend om het verlof bij het overlijden van een kind te verlengen tot tien dagen voor het personeel van de Waalse overheidsdiensten.

In de Franse Gemeenschap is een gelijkaardige resolutie ingediend voor het onderwijzend personeel en de ambtenaren van het ministerie van de Franse Gemeenschap of instellingen van openbaar nut die onder het gezag van de Franse Gemeenschap staan en die om het verlies van een kind rouwen.

Het Confédération des syndicats chrétiens (CSC) heeft verklaard uit te kijken naar een verlenging van het rouwverlof en is bereid om een dergelijke hervorming te bespreken met de politieke besluitvormers.

Dit voorstel is bedoeld voor werknemers van de gewestelijke overheidsdiensten van Brussel die rouwen om het verlies van een kind.

In dit opzicht is dit voorstel in overeenstemming met de filosofie van de algemenebeleidsverklaring, die het volgende bepaalt : « Het welzijn van de ambtenaren is een belangrijke doelstelling en is ook bevorderlijk voor een efficiënte openbare dienstverlening ». Deze doelstelling van welzijn zou hier kunnen worden uitgedrukt in termen van menselijkheid.

In dit verband wordt voorgesteld het verlof dat aan een personeelslid wordt toegekend bij overlijden van een biologisch of geadopteerd kind van het personeelslid of van zijn of haar samenwonende partner uit te breiden tot tien dagen.

- Proposition de loi allongeant le congé de deuil accordé lors du décès du partenaire ou d'un enfant cohabitant et ouvrant le droit au congé de deuil lors du décès d'un frère, d'une sœur ou d'un grand-parent par remariage, déposée par Mme Nahima Lanjri (CD&V) (Doc 55 0643/001) ;
- Proposition de loi modifiant la réglementation en matière de congé de deuil, déposée par Mmes Marie-Colline Leroy, Evita Willaert et M. Georges Gilkinet (Groen-Ecolo) (Doc 55 0990/001).

Ces initiatives visent à modifier le droit du travail, dans le périmètre des compétences fédérales.

Au niveau du Parlement wallon, une proposition de résolution a été déposée pour porter le congé pour deuil d'un enfant à dix jours pour le personnel du Service public de Wallonie.

Au niveau de la Fédération Wallonie-Bruxelles, une résolution similaire a été déposée pour les membres des personnels de l'enseignement et les agents du Ministère de la Fédération Wallonie-Bruxelles ou des organismes d'intérêt public relevant de la Fédération Wallonie-Bruxelles endeuillés par la perte d'un enfant.

La Confédération des syndicats chrétiens a exprimé son attente d'un allongement du congé pour deuil et sa disposition à discuter d'une telle réforme avec les décideurs politiques.

La présente proposition vise les agents des services publics régionaux de Bruxelles endeuillés par la perte d'un enfant.

À cet égard, la proposition s'inscrit dans la philosophie de la Déclaration de politique générale, qui stipule que « Le bien-être des agents de la fonction publique est un objectif important, ainsi qu'un gage d'efficacité des services publics ». Cet objectif de bien-être pourrait ici s'exprimer sur le plan de l'humanité.

Dans ce cadre, il est proposé de porter à dix jours le congé pour deuil accordé à un agent lors du décès d'un enfant, que ce soit l'enfant, biologique ou adopté, de l'agent, ou celui de son cohabitant.

Céline FREMAULT (F)
Bianca DEBAETS (N)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE**ertoe strekkende het verlof bij een overlijden te verlengen voor de ambtenaren van de gewestelijke overheidsdiensten van Brussel die rouwen om het verlies van een kind**

Het Brussels Hoofdstedelijk Parlement,

Gelet op de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten ;

Gelet op het besluit van 21 maart 2018 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende het administratief statuut en de bezoldigingsregeling van de gewestelijke overheidsdiensten van Brussel ;

Gelet op de algemenebeleidsverklaring 2019-2024 ;

Overwegende de bijzonderheid van het overlijden van een kind en de onuitsprekelijke pijn van de ouders ;

Overwegende de manifeste symbolische waarde van een verlenging van het verlof voor een dergelijke rouwperiode ;

Overwegende dat een verlenging de goede werking van de openbare diensten niet zou verstoren ;

Overwegende het belang dat gehecht wordt aan het welzijn van de ambtenaren met het oog op een efficiënt openbaar ambt ;

Verzoekt de Brusselse Hoofdstedelijke Regering :

- het besluit van 21 maart 2018 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende het administratief statuut en de bezoldigingsregeling van de ambtenaren van de gewestelijke overheidsdiensten van Brussel aan te passen en het verlof bij overlijden uit te breiden tot tien werkdagen voor de ambtenaren van de gewestelijke overheidsdiensten van Brussel die rouwen om het verlies van een kind of van een kind van de echtgenoot of van de wettelijke samenwonende partner van het personeelslid.

PROPOSITION DE RÉSOLUTION**visant à allonger le congé pour décès accordé aux agents des services publics régionaux de Bruxelles endeuillés par la perte d'un enfant**

Le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail ;

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 21 mars 2018 portant le statut administratif et pécuniaire des agents des services publics régionaux de Bruxelles ;

Vu la déclaration de politique générale 2019-2024 ;

Considérant la spécificité du deuil d'un enfant et la douleur indicible qu'il représente pour les parents ;

Considérant la valeur symbolique indéniable d'un allongement de congé pour un tel deuil ;

Considérant qu'un allongement n'entraverait pas le bon fonctionnement du service public ;

Considérant l'importance accordée au bien-être des agents en vue d'une fonction publique efficiente ;

Demande au Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale :

- d'adapter l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 21 mars 2018 portant le statut administratif et pécuniaire des agents des services publics régionaux de Bruxelles de manière à porter à dix jours ouvrables le congé pour décès accordé aux agents des services publics régionaux de Bruxelles endeuillés par la perte d'un enfant ou d'un enfant du conjoint ou cohabitant légal de l'agent.

Céline FREMAULT (F)

Bianca DEBAETS (N)